

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Brita Szegő*
 Härad: *Malmsjö* Berättare: *Gustaf Emil Karlsson*
 Socken: *Malmsjö* Berättarens yrke: *hänarbete*
 Uppteckningsår: *1964* Född år *1877* i *Lyngholm sm.*

Ungdomen ö. näjen. s. 1-2.

Föreningar. s. 2-3.

Uppfostran. s. 4.

Lekar. s. 4.

Helger. s. 5.

Utfärder. s. 5.

Teater. s. 6.

Ydrott. s. 6.

Läsning. s. 6-7.

Förbörning. s. 8-9.

Brevöpp. s. 9.

Presexa. s. 10.

Slagsmål. s. 10-11.

m. m.

1.
ACC. N:R M. 16684:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Herr Larsson ^{kom} som barn tidigt med familjen till Linnhamm. Var 8 år gammal, när han kom i tjänst hos en brude. "Kvinnorna hängde mör i kölen, till de gifte sig." 1913-17 var herr Larsson bosatt i Köpenhamn, var då gift. "Då skapade man sig nya familjer, som man umgicks med."

Flickor och pojkar samlades till dans även på vardagskvällarna. Man dansade på korvågen eller gick ut på en äng och dansade till munharmonika. Herr L. spelade själv munharmonika ibland på danserna. Då och då lydde man något rum hos en familj och "alla bidrog till kalaset." Ibland bjöd flickorna. Man dansade och hade servering. "Det var

ACC. N:R M. 16684:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

folk, som kunde varandra." Inga utom-
stående fick vara med. Musikföreningen
"Stjärnan" (en av herr Larssons bröder var
med i den) kom ibland och spelade för
dem.

Någon gång besökte man barn-
ängen (blåg vid Föreningsgatan); det
var ett dansställe med dansbana,
frädgård och krocketbana. Danser:
pölska, mazurka, vals, kadrilj, galopp,
Rheinländer; instrument: munblåsin-
ska, 2-radigt slagspel (här d. spelade
denn själv), fiol.

Föreningar. Vid 17 års ålder startade
L. Larsson fällsammaren med några kam-
rater en atlet- och gymnastikförening
i Lönneåsen. Vid ett tillfälle kom en
rökas till Lönneåsen, och då engage-

ACC. N:R M. 16684:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

rades fyra medlemmar i denna förening.
 G. Larsson uppträdde på lina, de övriga
 såsom tyngdlyftare och brettare.
 Denna idrottsförening höll till i det
 s. k. Kolschbarkt (i närheten av Halmö
 museum), i vilket man ^{tidigare} var i en
 lokalerna utan att betala någon hyra.
 G. Larsson blev ordförande i: en säng-
 förening, närarbetsföreningen, Folkets
 hus' styrelse, Lunds kommunal arbetarkom-
 mite. Han var även kommunalfullmäk-
 tige och var med i skolrådet i Län-
 skolan. I 21 år var G. Larsson med i
 Solidsars styrelse. Deltog genom
 Halmö mjölkcentral, i blodgästnär.
 Han spelade kort och fop. I hemmet del-
 tog även barnen och godrägar, "fina
 herrar."

ACC. N:R M. 16684: 4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Föräldrarna bydde sig ej så mycket om barnens förändring och läranden. Besträffningar förekom, när barn d. var barn, gällde vanliga busstreck. Föräldrarna gick och lade sig tidigt och bydde sig inte om när barnen kom hem.

Ungdomarna umgicks i varandras hem. Hrn Larssons mor var religiös och ville ej låta sordomar i sitt hem, såg till att han hade ordentliga bekanteter.

Leken förekom vid fester. T.ex. blundbark, stängdans: en gick i mitten: "jag går omkring i denna ring, jag vicken åt dig, men tager dig ej, så bjuder jag dig, kom och valn med mig."

ACC. N:R M. 16684:5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

System och stäket samlades i hemmet
vid helgerna till "kaffe och gök".

Vid julkalgen samlades familjens
medlemmar, även sedan de gift sig.
Midsommar. Då for man till klans
någonstans."

Utfärder. Ungdomarna kom
överens under veckan och åkte ut på
lördagen eller söndagen, ibland till
Bokstegen, Bockeborg. Man åkte tåg eller
häst och vagn. Var och en betalade
för sig. Herr L. följde någon gång
med någon frivillig (missionshusfabrik)
förening till Svodborg. Efter första
världskriget minns Herr L. att han
var med om utfärder med Solida.
Man åkte buss till konsumbutik i
Bunderstör. Utfärder under sommaren.

ACC. N:R M. 16684:6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Under vinterhalvåret höll man sig inomhus, i Folkets hus. Där fanns även teater. Folkets hus i Stockholm engagerade ibland teatersällskap "från Hå'm". Huru d. såg en del teater under sina år i Köpenhamn.

Huru d. såg ej talas om marknader, men hans dotter med familj har besökt Kiviks marknad.

Berättelsen är mycket intressant av idrott och gick tidigare ofta till idrottsplatser för att se fotboll och boxning. Lyssnade och lyssnar mycket på idrott i radio. Språkade biljard i Halmö.

Läsning. Huru d. såg kunde en person, som lånade ut böcker, och

ACC. N:R M. 16684:7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

han lånade romaner. "Den första var
en spansk: "Isabella." De tre muske-
rökarna o Dumas (3 band), Peter Sjöfle.

Inga tidningar fanns då Olof
Larsson var ung. Först på senare år
(kommer ej ihåg när) läste han Skånska
Dagbladet och Arbetet.

Förtärförmedel. År 1899 fick
herr L. sin första cykel, i Köpenhamn.
Den kostade 225 kr. Man åkte tåg
Malmö - Limhamnbanan "man hade
inget annat."

Traktering vid fester. Sprit dracks
vid festliga tillfällen, i synnerhet
vid Slidars bldgssamman i Gerör
och Hårleholmen. Slidar betalade
då. Numera var det samma
drycker som nu. Man kunde ej

ACC. N:R M. 16684:8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

råd att köpa sprit. Små inkomster.
"Inga flickor rökte eller söp." Herrarna
rökte pipa eller cigarer och cigarr-
cigaretter. Herr L. var att cigaretter
sams, äldste bröden rökte dylika.
Herr Larssons far smusade och be-
rättaren försökte själv en gång men
blev sjuk!

När man bjöd ut en flicka, bjöd
pricken på henne! "som ju inte hade
egna inkomster."

Parbildningen. Man gifte sig inom
samma samhällsklass. "Det kunde
förekomma undantag, men de var
sällsynta." Man kunde gå länge
(= 1, 2, 3 år) i fällskap, "så upptäckte
man fel och bytte."

Man förlovade sig inte på någon särskild

den "var mera personligt." Vid för-
lovningen samlades släkten. Man bytte
ringar "så ingen såg det." Inga för-
lovningspresenter fröken, kan ej minna
det. Kunns där man varandra
presenter vid födelsedagar och jul.
Det var inga dyra presenter. Man
hade smålöner.

"Fäll fröken, då man var
tvungen att gifta sig. Nu som då."

Före bröllopet sprade man
sydde och nånade. Man sparade
till möbler. Familjen Larsson köpte
den sedan, när man fick så
till finare saker.

Man köpte till bröllopspresenter från
konstnärernas familjer: grytor, panna-
järn, kaffekoppar, matkrukar.

ACC. N:R M. 16684:10.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Det var ej vanligt med svenskor;
äldste brodern deltog i en sådan,
"han gifte sig också litet förrare."
Famuljen var med närvarande vid
brudparens bröllop i broderns villa i
Sibbarp. Bekanta kom utanför och
ropade: "Fram med brudparet, fram
med bräuvinsflaskan" och "de gav
sig inte, förrän de fick en sup."
"Ungdomen är värre nu
än för. Nu skriveri och dylikt, "de
har klister på fingrarna."
Island förlam Bergsmål. "Råheter
förelom inte. Man hörde inte om för-
seelser och brott." "Men ungdomen
har mycket gemensamt nu och för,
men nu är den mera 'rutinerad'.
"För var de fattiga, nu är det de

ACC. N:R M.16684: //,

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

sika som är besvärliga."

Pojken deltog i Hagsmål, i syn-
nerhet sedan de druckit sprit, vid
konstillställningen, ibland gällde det
någon flicka. "Med knytnävar och
dånstke skalle. På landet använde
de kniv men inte här i Malunö."